

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการประยุกต์มาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) หรือ (ร่าง) มาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตรเป็นเรื่องที่นักบัญชีและคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีไทยให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งในปัจจุบันมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่มากนัก เนื่องจากร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 65 (Exposure Draft E65) ซึ่งเป็นรากฐานของมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) นั้นออกมาเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2542 ในบทนี้จะกล่าวถึงความเป็นมาของการเลี้ยงไก่เนื้อในอดีตจนถึงปัจจุบัน พันธุ์ไก่ที่กิจการฟาร์มไก่เนื้อใช้ในการประกอบธุรกิจ ลักษณะธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อที่แบ่งออกเป็น ฟาร์มไก่ปุ๋ยพันธุ์ ฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์ และฟาร์มไก่กระตังหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าและราคาไก่เนื้อ แนวคิดทางการบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตรและธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อในปัจจุบันที่ได้บันทึกสินทรัพย์ชีวภาพและผลิตผลทางการเกษตรด้วยราคาทุน แนวคิดทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) ที่ได้กำหนดให้บันทึกสินทรัพย์ ชีวภาพและผลิตผลทางการเกษตรด้วยมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย และการวิเคราะห์การนำมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) มาประยุกต์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความเป็นมา พันธุ์ไก่และลักษณะธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อ

2.1.1 ความเป็นมา

สังคมไทยมีการเลี้ยงไก่มานานหลายศตวรรษเพราะคนไทยมีเสรีภาพ ใครใคร่เลี้ยงไก่ เป็ด และหมู ตลอดจนนกหลายๆ ชนิด คนไทยก็ชอบนำมาเลี้ยงเพื่อเป็นของเล่นเช่น ไก่ชน เป็นต้น หรือเลี้ยงไว้เป็นอาหารก็มีเช่นไก่ตะเภา ไก่พื้นบ้าน เป็นต้น ต่อมามีคนเลี้ยงไก่ เอาเนื้อและเอาไข่เป็นสินค้า นั่นถือว่าเป็นของใหม่มีอายุประมาณ 100 ปี พันธุ์ไก่ที่เลี้ยงกันอยู่ในสมัยโบราณนั้น ก็เป็นพันธุ์ไก่เนื้อ และไก่แจ้ ไก่แจ้เป็นไก่พันธุ์โบราณดั้งเดิมของไทยมานานมาก ส่วนไก่เนื้อที่เป็นตัวผู้เอาไปเลี้ยงเป็นไก่ชน กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ และต่อมามีไก่เพิ่มมาอีกพันธุ์หนึ่งคือ ไก่ตะเภา มีสีขนต่างๆ เช่น สีทอง เรียกว่าไก่ตะเภาทอง ถ้าสีลายหรือดำก็เรียกชื่อตามสีนั้นๆ เป็นไก่ที่เลี้ยงง่าย เนื้อมีรสดี ไข่ดกและโตเร็ว มีผู้นิยมเลี้ยงกันมากอยู่มาเป็นเวลานาน

การเลี้ยงไก่ในสมัยนั้นเป็นไปตามบุญกรรม ไม่มีการสนับสนุนส่งเสริม จนมาถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปิยะมหาราช ราวพ.ศ. 2446 พระองค์ท่านได้ทรงริเริ่มส่งเสริมการเลี้ยง

ไก่แบบสมัยใหม่ โดยพระองค์ทรงสั่งไก่พันธุ์เล็กฮอร์นขาวมาทรงเลี้ยง พันธุ์โรดไอร์แลนด์ พันธุ์บาร์พลีมัทร็อค เป็นต้น ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 สวรรคต การเลี้ยงไก่ก็ต้องชะงักลง แม้ว่ากระทรวงเกษตรจะได้ส่งเสริมก็ต้องพลอยชะงักไปด้วย

ต่อมาหม่อมเจ้าสิทธิพร กฤษดากร ผู้สร้างฟาร์มบางเปิด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้สั่งไก่พันธุ์เล็กฮอร์นเข้ามาขายพันธุ์จนมีไก่ประมาณ 500 ตัวเศษและสร้างฟาร์มแบบเป็นการค้า ในสมัยนั้นประชาชนก็ยังไม่ค่อยนิยมกินไข่ ไข่ที่กินส่วนมากก็มาจากชัวเถาเมืองจีนและมาจากไข่พื้นเมือง ซึ่งไข่ได้ปีละประมาณ 50 ฟอง ดังนั้นไข่จากฟาร์มบางเปิดซึ่งไข่ได้ประมาณปีละ 500 ฟอง แม้ไม่ได้ราคา ไข่ในขณะนั้นมีราคาเพียงฟองละ 3-5 สตางค์เท่านั้นส่วนราคารำละเอียดยังราคา กิโลกรัมละ 1 สตางค์เศษ ไม่เกิน 2 สตางค์

เมื่อ พ.ศ. 2467 หลวงสุวรรณ วาจกกลกิจ ได้เริ่มเลี้ยงไก่ที่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมเกษตรกรรม บางสะพานใหญ่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยนำไก่จากฟาร์มบางเปิดมาเลี้ยง หลังจากนั้นโรงเรียนฝึกหัดครูได้ย้ายจากสะพานใหญ่ไปอยู่ทับทวน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กิจการเลี้ยงไก่ก็ได้ ย้ายตามและขยายขนาดใหญ่ขึ้น จนมีแม่ไก่ถึง 1,500 ตัว นอกจากผลิตขายแล้ว ยังมีการขายพันธุ์ ตัวผู้ 1 ตัว ตัวเมีย 4 ตัว เรียกในสมัยนั้นว่า 1 เล้า เพื่อเป็นการเผยแพร่การเลี้ยงไก่ไปอีกด้วย แต่การเลี้ยงไก่ต้องเลิกไปเมื่อ พ.ศ. 2475 เนื่องจากกระทรวงเกษตรและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตกลงย้ายโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมไปอยู่ภาคต่างๆ

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2477 หลวงสุวรรณ วาจกกลกิจ ได้วางนโยบายและเริ่มส่งเสริมการเลี้ยงไก่อีกครั้งหนึ่ง โดยสร้างความนิยมให้เกิดขึ้นก่อน จัดให้มีการแสดงพันธุ์ไก่ แสดงการเลี้ยงไก่ และการประกวดการเลี้ยงไก่ในงานฉลองรัฐธรรมนูญติดต่อกันเป็นเวลา 2 - 3 ปี จนประชาชนเกิดศรัทธาและเชื่อมั่นในการเลี้ยงไก่ขึ้นในขณะเดียวกัน ท่านได้พยายามเผยแพร่ ความรู้เรื่องไก่ทางหนังสือพิมพ์ กสิกร ทางวิทยุกระจายเสียงประจำอาทิตย์ โดยตั้งเป็น โรงเรียนทางวิทยุกระจายเสียงเผยแพร่ความรู้ติดต่อกันถึง 1 ปี และเริ่มให้มีการเลี้ยงไก่เป็นตัวอย่างขึ้นที่บางเขน พร้อมทั้งวางนโยบายการส่งเสริม ซึ่งนโยบายนั้นพยายามคัดเลือกผสมไก่พื้นเมืองเลือดแท้ดีขึ้นมา ซึ่งต้องเสียเวลานาน ให้ยืดยาวกว่าปกติ ทำให้ไก่พื้นเมืองดีขึ้นด้วยการคัดเลือกผสมพันธุ์กับไก่ฝรั่งแล้วทำให้เป็นไก่ไข่ดีขึ้นมา ซึ่งอาจจะเสียเวลานานกลางโดยนำพันธุ์ไก่ดีของต่างประเทศเข้ามา เมื่อมันอยู่ได้ไม่ดีก็จะคัดออกไป อาจจะเสียเวลาน้อยที่สุดแต่ก็เป็นเรื่องเสียมาก

หลวงสุวรรณ วาจกกลกิจ สั่งไก่พันธุ์ไก่จากออสเตรเลีย พันธุ์ไก่อังกฤษ พันธุ์ไก่ญี่ปุ่น พันธุ์ไก่ฮอลันดา พันธุ์ไก่ฟิลิปปินส์ และพันธุ์ไก่เดนมาร์คเข้ามาทดลองเป็นเวลาหลายปี จนราว พ.ศ. 2481 จึงได้ไก่ดีปานกลาง ในระยะนี้ประชาชนนิยมเลี้ยงไก่กันมากขึ้นแต่ก็มุ่งไปหาไก่ที่มีขนสวยงามเลี้ยง ส่วนไก่เศรษฐกิจก็มี แต่ไม่แพร่หลาย

เมื่อราว พ.ศ. 2482 โรคได้ระบาดขึ้นอย่างรุนแรงทำให้ไก่ที่เลี้ยงอยู่ตายเกือบหมด จึงทำให้การเลี้ยงไก่ต้องชะงักไปอีกระยะเวลาหนึ่ง และใน พ.ศ. 2489 หลวงสุวรรณ วาจกกลิจ ได้เริ่มตั้งงานไก่อีก จากไก่ไม่กี่ตัวที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2492 ได้เริ่มส่งไก่พันธุ์เล็กฮอร์นขาวกับออสเตรเลียมาทำการทดลองต่อไป เพื่อให้เป็นอาชีพและในที่สุดก็ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในสมัยนั้น คือ จอมพล ป.พิบูลสงคราม และจอมพล ผิน ชุณหวัน รัฐมนตรีกระทรวงเกษตร ซึ่งเป็นประธานกรรมการส่งเสริมปศุสัตว์แห่งชาติ โดยต่อมารัฐบาลให้เงินจากค่าพรีเมียมข้าว มาเป็นทุนหมุนเวียนส่งเสริมการเลี้ยงไก่เพื่อเป็นการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรม เป็นฟาร์มอาชีพตัวอย่างในบริเวณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีการส่งไก่พันธุ์ต่างๆ มาทดลองเลี้ยงกันเป็นจำนวนมากขึ้น ทุนส่งเสริมการเลี้ยงไก่ให้ผู้เลี้ยงไก่ไปทำทุนช่วยให้นักเลี้ยงไก่เป็นอาชีพมีโอกาสขยายตัวได้ในอนาคต ในระยะหลังได้มีการจัดตั้งสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทยขึ้น

เมื่อ พ.ศ. 2494 – 2495 การเลี้ยงไก่เริ่มต้นตัวขึ้น มีการทดลองเลี้ยงไก่ลูกผสมให้ไข่ดีและทนต่อดินฟ้าอากาศ เช่น ไก่พันธุ์ออสเตรอาวิท โรดมาร์ เป็นต้น ระยะนี้ทางองค์การและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญการเลี้ยงไก่ ดร. เอฟเอ็ม พรอนดา มาประจำอยู่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับผู้เชี่ยวชาญทางโรคไก่หลายท่านมาประจำอยู่ที่กรมปศุสัตว์ เพื่อช่วยเหลือส่งเสริมการเลี้ยงไก่ ใน พ.ศ. 2499 ได้เข้ามาแนะนำอีกครั้งหนึ่งและในปี พ.ศ. 2500 มหาวิทยาลัยได้คืนเงินทุนหมุนเวียน การส่งเสริมการเลี้ยงไก่กลับไปกระทรวงการคลังและเลิกฟาร์มตัวอย่างที่เคยทำมานับว่าการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ของหลวงสุวรรณ วาจกกลิจ จนเป็นอาชีพของคนไทยได้รับบรรลุเป้าหมายและได้ขยายเต็มที่ในปี พ.ศ. 2502

2.1.2 พันธุ์ไก่

พันธุ์ไก่ที่เลี้ยงในประเทศไทยมีทั้งพันธุ์แท้และพันธุ์ลูกผสมดังนี้

1) ไก่พันธุ์แท้ที่เลี้ยงในประเทศไทย

1.1) พันธุ์เล็กฮอร์นขาวหงอนจักร

แพร่หลายมากที่สุดเกือบทุกประเทศ เป็นพันธุ์ที่มีขนาดเล็ก เป็นไก่พันธุ์ไข่ ขนสีขาว ตุ่มหูสีขาว หงอนจักรให้ไข่ดก ไข่เร็ว ไข่เปลือกสีขาว มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารค่อนข้างสูง มีความทนทานต่ออากาศร้อนได้ดี แต่มีข้อเสียคือให้เนื้อน้อย ไม่เหมาะที่จะเลี้ยงเพื่อเอาเนื้อ โดยเฉพาะในปัจจุบันไม่นิยมเลี้ยงไก่พันธุ์นี้สำหรับผลิตไข่เป็นการค้า เพราะประเทศไทยราคาแม่ไก่ที่หยุดการให้ไข่มีราคาค่อนข้างดี จึงนิยมเลี้ยงไก่พวกนี้เป็นพันธุ์เนื้อ และพันธุ์ไข่

1.2) พันธุ์โรคไอส์แลนด์แดง

เป็นไก่กึ่งเนื้อกึ่งไข่ หงอนจักร ขนสีน้ำตาลแกมแดง ผิวหน้าสีเหลือง ตุ่มหูสีแดง ไข่เปลือกสีน้ำตาล ไข่มีขนาดใหญ่ ไก่พันธุ์นี้บางตระกูลได้รับการผสมและคัดเลือกให้มีไข่ตกรมาก สมัยก่อนจึงนิยมเลี้ยงเป็นไก่ไข่ อย่างไรก็ตามปัจจุบันไม่นิยมเลี้ยงไก่พันธุ์นี้สำหรับผลิตไข่เป็นการค้า แต่จะใช้เป็นไก่ต้นพันธุ์ในการผลิตไก่ลูกผสมทางการค้ามากกว่า เพื่อให้ลูกผสมที่สามารถคัดเพศเมื่อแรกเกิดได้ โดยใช้ไก่โรคเป็นเพศผู้ผสมกับไก่บาร์เพศเมีย ลูกที่ได้จะสามารถคัดเพศเมื่ออายุ 1 วันได้ โดยดูความแตกต่างของสีขน

1.3) พันธุ์บาร์พลิมัทรีด

เป็นไก่กึ่งเนื้อกึ่งไข่ที่มีความนิยมมากที่สุดสมัยก่อน ให้ไข่และเนื้อดี มีลักษณะประจำพันธุ์คือ ขนลายสลับระหว่างสีขาว และสีดำเป็นลายขวาง มองดูไกลๆ เป็นสีเทา หงอนจักร ตุ่มหูสีแดง หนังสีเหลือง ไข่เปลือกสีน้ำตาล

1.4) พันธุ์พลิมัทรีดขาว

ไก่นี้มีกำเนิดมาจากไก่พริ้มทรีดหลายแต่สีขาวทั้งตัว ผิวหนังสีเหลือง ไข่เปลือกสีน้ำตาล นิยมเลี้ยงเป็นไก่เนื้อปัจจุบันนิยมใช้ไก่พันธุ์นี้เป็นต้นพันธุ์ในการผสมข้ามเพื่อผลิตไก่กระทง

1.5) พันธุ์คอร์นิช

เป็นไก่เนื้อโดยกำเนิด ให้เนื้อดีแต่ไข่ไม่ดี ปัจจุบันใช้เป็นไก่ต้นพันธุ์สำหรับผสมเพื่อผลิตไก่กระทงเป็นการค้า ไก่คอร์นิชมี 2 สีขาว และสีดำ ลักษณะประจำพันธุ์หงอนเป็นหงอนถั่ว เปลือกไข่สีน้ำตาล ผิวหนังสีเหลือง ขาสั้นลำตัวกว้าง ออกกว้าง กล้ามเนื้อเต็ม ไข่ฟองเล็ก

1.6) นิวแฮมเชียร์

เป็นไก่ที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์มาจากโรคไอส์แลนด์แดงเพื่อให้ไข่ตกร ขนสีน้ำตาลอ่อน ผิวหนังสีเหลือง หงอนจักร เปลือกไข่สีน้ำตาล ตุ่มหูสีแดง

1.7) ออสตราลอร์ป

เป็นไก่ของประเทศออสเตรเลีย พันธุ์ดั้งเดิมจากพันธุ์ออบิงตันของยุโรป พันธุ์นี้ให้ไข่เปลือกสีน้ำตาลอ่อน ขนสีดำ ตุ่มหูสีแดง หนังสีขาว หงอนจักร

1.8) ไก่ฮูหรือไก่พื้นเมือง

เป็นไก่พื้นเมืองไทยมีเนื้อมาก เนื้อแน่น ส่วนมากจะเลี้ยงไว้เป็นไก่ชน ไก่ไข่ไม่ตกร โตช้า หากินเก่ง มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อม นิยมนำมาผสมกับไก่โรดใช้เลี้ยงเป็นไก่เนื้อคือ ไก่ลูกผสมอุโรค

2) ไก่ลูกผสม

2.1) ไก่ลูกผสมข้ามพันธุ์

เช่น ไก่ผสมกับไก่โรดเป็นไก่พันธุ์โรด หรือไก่โรดผสมกับไก่บาร์ เป็นไก่โรดบาร์ เป็นต้น

2.2) ไก่ลูกผสมการค้า

เป็นไก่ลูกผสมที่ได้ผสมและคัดเลือกพันธุ์มาจากต่างประเทศ ทำให้เจริญเติบโตเร็ว ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารสูง ทำให้ผู้เลี้ยงได้กำไรดี ไก่ลูกผสมสายพันธุ์ไก่เนื้อที่คัดเลือกเป็นพันธุ์หรือตระกูลใหม่ๆ ปัจจุบันนี้นิยมเลี้ยงกันมากในอเมริกาและยุโรป ตลอดจนในประเทศไทย คือเป็นพันธุ์ที่เลี้ยงง่าย และโตเร็ว ได้แก่ อาร์เบอร์เอเคอร์ คอป ฮับบาร์ด ฟิลเดคาลิก แวนแตรส รอส และซี.พี.

2.1.3 ลักษณะธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อ

กิจการที่ทำธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อในปัจจุบัน หากมีทุนน้อยมักจะประกอบธุรกิจเพียงลักษณะเดียว ซึ่งในปัจจุบันมีฟาร์มไก่เนื้อทั้งหมด 3 ลักษณะ คือ ฟาร์มไก่ปุ๋ยพันธุ์ ฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์ และฟาร์มไก่กระทง เนื่องจากสามารถควบคุมภายในได้สะดวกกว่าการนำฟาร์มทั้งหมดทุกประเภทมารวมกันในกิจการเดียว เพราะแต่ละฟาร์มมีลักษณะการเลี้ยงที่แตกต่างกันในรายละเอียดซึ่งอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ ทั้งในด้านการปฏิบัติและด้านการจัดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งในด้านการบัญชีด้วย ดังนั้นจึงแยกการดำเนินงานออกเป็นฟาร์มต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น หรือหากบางกิจการมีทุนมากมักจะทำธุรกิจเป็นแบบครบวงจรตั้งแต่ผลิตอาหารสัตว์ ฟาร์มไก่ปุ๋ยพันธุ์ ฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์ ฟาร์มไก่กระทง โรงชำแหละ และอาจจะรวมไปถึงโรงงานแปรรูปเนื้อไก่ด้วย ซึ่งลักษณะการเลี้ยงไก่เนื้อในแต่ละฟาร์มมีดังนี้

1) ฟาร์มไก่ปุ๋ยพันธุ์

การดำเนินการฟาร์มไก่ปุ๋ยพันธุ์จะเริ่มต้นที่การสั่งซื้อลูกไก่ปุ๋ยพันธุ์โดยส่วนมากจะสั่งซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประเทศใดนั้นแล้วแต่พันธุ์ไก่ที่กิจการเลี้ยง ซึ่งไก่ปุ๋ยพันธุ์มีอายุประมาณ 65-68 สัปดาห์ (แล้วแต่พันธุ์ของไก่เนื้อที่เลี้ยง) ในช่วง 24 สัปดาห์แรกไก่จะไม่สามารถให้ไข่ได้ ระหว่างนี้กิจการจึงต้องป้อนอาหารและยาอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ไก่มีสุขภาพที่ดีในช่วงสัปดาห์ที่ 25 ถึงสัปดาห์ที่ 68 ระหว่างนี้ไก่จะให้ไข่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะได้น้อยในช่วงแรกและหลัง (ถ้าเปรียบเทียบให้ไข่ของไก่ปุ๋ยพันธุ์จะอยู่ในลักษณะระฆังคว่ำ) เมื่อได้ไข่แล้วจะฟักเป็นไก่พ่อแม่พันธุ์ต่อไป ซึ่งจะใช้เวลาในการฟักทั้งหมดประมาณ 21 วัน (อยู่ในตู้ฟักประมาณ 17 วัน

และอยู่ในตู้เกิดประมาณ 4 วัน) เมื่อฟักเป็นตัวลูกไก่แล้วจะไม่มีกรให้อาหารลูกไก่เพราะลูกไก่เมื่อฟักจากไข่แล้วสามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องให้อาหาร 1 วัน ในระหว่าง 1 วันนี้จะส่งลูกไก่ให้กับกิจการที่รับซื้อลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ทันที หรือส่งให้ฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์ในกิจการเดียวกันหากกิจการประกอบธุรกิจแบบครบวงจรเพื่อเลี้ยงต่อไป ดังภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงลักษณะฟาร์มไก่ปู่ย่าพันธุ์

ที่มา : อารังศักดิ์ พลบำรุง, 2531

2) ฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์

การดำเนินการฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับฟาร์มไก่ปู่ย่าพันธุ์ข้างต้น อาจจะต่างที่แหล่งการสั่งซื้อลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ซึ่งหากมีกิจการในเครือดำเนินธุรกิจประเภทฟาร์มเลี้ยงไก่ปู่ย่าพันธุ์อาจจะรับลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ของกิจการในเครือและอาจมีการสั่งซื้อจากแหล่งภายนอก ขั้นตอนและระยะเวลาต่อไปในการเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์จะเหมือนกับขั้นตอนการเลี้ยงไก่ปู่ย่าพันธุ์ข้างต้น ดังภาพที่ 2.2 ดังนี้

ภาพที่ 2.2 ภาพแสดงลักษณะฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์

ที่มา : อารงศักดิ์ พลบำรุง, 2531

3) ฟาร์มไก่กระทง

การดำเนินการฟาร์มไก่กระทงจะมีการซื้อลูกไก่กระทงจากฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์ซึ่งถ้ามีกิจการในเครือดำเนินธุรกิจประเภทฟาร์มเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์อาจจะรับลูกไก่กระทงของกิจการในเครือด้วยกันและอาจมีการสั่งซื้อจากแหล่งภายนอก ต่อมาจะมีการเลี้ยงไก่กระทงประมาณ 45 – 50 วัน (แล้วแต่พันธุ์ไก่เนื้อ) เพื่อให้ได้น้ำหนักประมาณ 1.8 – 2.5 กิโลกรัม (แล้วแต่พันธุ์ไก่เนื้อ) เมื่อได้อายุและน้ำหนักที่กำหนดไว้แล้วจะส่งไก่กระทงนั้นให้กับลูกค้าทันที ส่วนมากแล้วจะไม่มีกรเก็บเป็นสินค้าคงเหลือ เพราะไก่เนื้อต้องได้รับอาหารอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นถ้ามีการเก็บไก่เนื้อ (หมายถึงไม่มีการให้อาหารแล้ว) ไก่อาจตายได้ จึงคำนึงไว้เสมอว่าไก่เนื้อไม่เหมือนกับสินค้าคงเหลือจาก อุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ที่สามารถเก็บไว้ในคลังสินค้ารอการขายได้ ดังนั้นการบริหารการตลาดสำหรับธุรกิจประเภทนี้ รวมถึง 2 ฟาร์มข้างต้นด้วย จะต้องมีการหาปริมาณ

คำสั่งซื้อมารองรับไว้ล่วงหน้าเสมอ ซึ่งส่วนมากประมาณ 1 – 2 ปี ลักษณะธุรกิจฟาร์มไก่กระทงดังภาพที่ 2.3 ดังนี้

ภาพที่ 2.3 ภาพแสดงลักษณะฟาร์มไก่กระทง

ที่มา : อารงศักดิ์ พลบำรุง, 2531

2.2 หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าและราคาไก่เนื้อ

2.2.1 กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ทำหน้าที่เก็บรวบรวมราคาลูกไก่เนื้อ (ของซีพี ฟาร์ม และทั่วไป), ไก่มีชีวิตหน้าโรงฆ่ากรุงเทพฯ (ของซีพี ฟาร์ม และทั่วไป) ไก่สดทั้งตัวรวมเครื่องใน รวมทั้งราคาชิ้นส่วนไก่เนื้อหลังการชำแหละเช่น น่องไก่ ปีกไก่บน ออกไก่ เป็นต้น ซึ่งการเก็บรวบรวมราคาดังกล่าวได้จากการส่งเจ้าหน้าที่ออกไปยังตลาดสดต่างๆ เพื่อให้ได้ราคาขายปลีกและออกสำรวจราคาหน้าโรงฆ่า เพื่อให้ได้ราคาขายส่ง แล้วนำราคาที่ได้จากตลาดสดทุกแห่งรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเพื่อให้ได้ราคากลางของราคาขายปลีกแล้วนำราคาที่เป็นราคากลางของราคาขายปลีกนั้นประกาศเป็นราคาขายปลีกรายวัน เช่นเดียวกับราคาขายส่งก็มีวิธีการสำรวจราคาจากหน้าโรงฆ่าและคำนวณราคากลางเพื่อประกาศเป็นราคาขายส่งรายวัน นอกจากการรายวันแล้ว กรมการค้าภายในมีการประกาศราคารายเดือนด้วย โดยราคารายเดือนนั้นนำมาจากราคาเฉลี่ยรายวันมารวมกันในแต่ละเดือน แล้วหาค่าเฉลี่ยของเดือนนั้น

ข้อมูลที่กรมการค้าภายในเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติไว้ นั้น ได้นำมาลงเผยแพร่ไว้ใน <http://www.dit.go.th> เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้าไปเยี่ยมชมและดูข้อมูลที่สนใจได้ ดังภาพที่ 2.4 และ 2.5 ดังนี้

ภาพที่ 2.4 การแสดงราคาไก่เนื้อรายวันของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน - Microsoft Internet Explorer

Address: <http://www.dit.go.th/agriculture/price.htm>

ราคาขายส่งและขายปลีก สินค้ากลุ่มอาหารสดตลาด ดมท.
ประจำปีที่ 29 เมษายน 2546
เวลา 14.00-20.00 น.
กรมการค้าภายใน

ลำดับที่	รายการสินค้า	หน่วย	ราคาขายส่ง ตลาดไท	ราคาขายปลีก ตลาดพรระยอง	ราคาขายปลีก ตลาดหนองเพชร
1	พริกตะเภา	กก.	9	16-20	20-25
2	พริกภาคชาวปสี	กก.	10	20-25	25-28
3	พริกทางทุ่ง	กก.	5-6	10-12	15-18
4	ไก่สดทั้งตัว (รวมเครื่องใน)	กก.	-	45	50
5	สุกรชำแหละ				

ที่มา : <http://www.dit.go.th/agriculture/price.htm>, 12 พฤษภาคม 2546

ภาพที่ 2.5 การแสดงราคาไก่เนื้อรายเดือนของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

DIT (Price Statistics) - Microsoft Internet Explorer

Address: <http://www.dit.go.th/pricestat/agwhomeat.asp>

ลำดับที่	สินค้า	หน่วย	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
1	ไก่ลอกไก่เนื้อ - หัวโย	ตัว	12	12	11.29	4.26	6.05	9	8.57	4.38	3	3	3	4.67	6.77
2	กระเบื้องเนื้อกระเบื้อง มีชีวิต	กก.	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	48.50
3	กระเบื้องเนื้อกระเบื้องติดกระดูก	กก.	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89.00
4	กระเบื้องเนื้อกระเบื้องกระดูกขาหน้า	กก.	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99.00
5	กระเบื้องเนื้อกระเบื้องกระดูกขาหลัง	กก.	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101.00
6	ไก่ลอกไก่ไข่	ตัว	17.5	17.5	17.5	17.5	17.5	17.5	17.64	18.5	18.5	16.55	12.6	10.83	16.64
7	ไก่ลอกไก่เนื้อ - ซีพี	ตัว	12.25	12.25	11.54	4.51	6.3	9.25	8.82	4.63	3.25	3.25	3.25	4.92	7.02
8	ไก่ลอกไก่เนื้อ - ฟาร์ม	ตัว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	ไก่มีชีวิต (หน้าโรงฆ่า) - ซีพี	กก.	31	31	30	23.79	23.9	25	25	21.86	20.1	22	22.95	23.89	25.04
10	ไก่มีชีวิต (หน้าโรงฆ่า) - หัวโย	กก.	31.27	31	30.1	22.18	23.1	25.95	26	22.1	21.38	22.5	22.55	24.31	25.20
11	ไก่มีชีวิต (หน้าโรงฆ่า) - ฟาร์ม	กก.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	ไก่สดทั้งตัว (รวมเครื่องใน)	กก.	39.77	40.53	40.19	33.16	33.21	36.4	36.36	33.07	32.5	32.5	32.5	33.67	35.32
13	ไข่ - ไข่เป็ด - โทง	ฟอง	2.76	2.72	2.65	2.65	2.73	2.75	2.75	2.75	2.85	2.77	2.75	2.57	2.73
14	ไข่ - ไข่ไก่ - คณะ น. พ่วงยธิต	ฟอง	1.55	1.48	1.46	1.5	1.58	1.53	1.4	1.45	1.38	1.23	1.22	1.18	1.41
15	ไข่ - ไข่ไก่ - เบอร์ 0	ฟอง	1.97	1.91	1.9	1.98	2.18	2.15	2.03	2.03	2	1.82	1.81	1.78	1.96
16	ไข่ - ไข่ไก่ - เบอร์ 1	ฟอง	1.97	1.91	1.9	1.98	2	1.95	1.92	1.92	1.79	1.61	1.61	1.77	1.91

ที่มา : <http://www.dit.go.th/pricestat/agwhomeat.asp>, 12 พฤษภาคม 2546

2.2.2 ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงพาณิชย์

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงพาณิชย์ ทำหน้าที่เก็บรวบรวมราคาซื้อขายรายวันของไก่มีชีวิตหน้าโรงฆ่า ณ ตลาดสำคัญซึ่งตลาดสำคัญนั้นคือ แหล่งที่มีการเลี้ยงไก่เนื้อเป็นจำนวนมาก ได้แก่ นครปฐม ฉะเชิงเทรา และชลบุรี โดยหน่วยงานใหญ่ของศูนย์เศรษฐกิจการเกษตร จะส่งเจ้าหน้าที่ไปประจำอยู่ในจังหวัดดังกล่าว เพื่อเก็บรวบรวมราคาแล้วแจ้งมายังหน่วยงานใหญ่เพื่อประกาศราคาต่อไป

ข้อมูลที่ศูนย์สารสนเทศการเกษตรเก็บรวบรวมเป็นสถิติไว้นั้น ได้นำมาลงเผยแพร่ใน <http://oae.go.th> เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้าไปเยี่ยมชมและดูข้อมูลที่สนใจได้ ดังภาพที่ 2.6 – 2.8 ดังนี้

ภาพที่ 2.6 การแสดงราคาไก่เนื้อรายวันของศูนย์สารสนเทศการเกษตร

การสืบค้นราคาสินค้าเกษตรรายวัน - Microsoft Internet Explorer

Address <http://www.oae.go.th/gisMarket/>

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ราคาซื้อขายรายวัน สุกรและไก่ ณ ตลาดสำคัญ

ประจำวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2546

พ.ศ. 2546 เมษายน	สุกรพันธุ์ผสม นน. 100 กก. ขึ้นไป บาท/กก.			ไก่ รุนพันธุ์เนื้อ บาท/กก.		
	อ.เมือง จ. นครราชสีมา	อ.เมือง จ. นครปฐม	อ.เมือง จ. ฉะเชิงเทรา	อ.เมือง จ. นครปฐม	อ.เมือง จ. ฉะเชิงเทรา	อ.เมือง จ. ชลบุรี
1	27	25	25	27	23	27
2	27	25	24	27	25	27

Done Internet

Start | การสืบค้นราคาสินค้าเกษตร... | Microsoft Word - ทนายงาน | 21:55

ที่มา : <http://oae.go.th/gisMarket/>, 12 พฤษภาคม 2545

ภาพที่ 2.7 การแสดงราคาไก่เนื้อรายสัปดาห์ของศูนย์สารสนเทศการเกษตร

ราคาไก่เนื้อรายสัปดาห์ของศูนย์สารสนเทศการเกษตร

ราคาไก่เนื้อรายสัปดาห์ของศูนย์สารสนเทศการเกษตร

ราคาไก่เนื้อรายสัปดาห์ของศูนย์สารสนเทศการเกษตร

รายการ	ปี 2545								ปี 2546							
	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	เม.ย.	พ.ค.	เม.ย.	พ.ค.	เม.ย.		
32. ลูกเนื้อ									6.17	5.56						
33. สุกหรือึ่งหนัง	44.00	50.00	53.50	61.00	48.80	60.00	60.00	62.50								
34. เนื้อ	1,525	1,950	2,100	2,125	2,000		1,600	1,667								
35. สุก 1 กก. 100 กก. ขึ้นไป	40.03	39.38	38.77	39.05	38.40	36.62	36.58	35.11	30.80	29.19	28.52	28.25	28.07	27.80	27.57	28.04
36. ไก่เนื้อพันธุ์เนื้อ	26.64	27.06	26.75	24.16	21.92	22.51	24.05	24.93	24.14	23.23	22.73	22.50	22.34	22.25	23.17	22.80
37. ไก่เนื้อสด	173	169	164	167	154	140	141	144	125	123	126	126	125	125	129	126
38. ไก่เนื้อสด	198	196	197	197	194	192	183	179	174	173	170	170	169	169	165	169
39. ไก่เนื้อสด	2.73	2.70	2.71	2.85	2.76	2.44	2.54	2.50	2.41	2.50	2.60	2.75	2.73	2.72	2.55	2.67

ที่มา : <http://www.oae.go.th/Price/WeeklyPrice/WeeklyPrice.xls>, 12 พฤษภาคม 2546

ภาพที่ 2.8 การแสดงราคาไก่เนื้อรายเดือนของศูนย์สารสนเทศการเกษตร

23	28	28	28.50	31	30	30
24	28	28	28.50	31	30	30
25	28	33	28.50	31	30	30
28	28	33	31	31	30	30
29	31	33	31	31	30	30
30	31	36	33.50	31	30	30
เฉลี่ยเดือน เมษายน พ.ศ. 2546	27.44	27.27	26.55	29.50	28.40	29
เฉลี่ยเดือน มีนาคม พ.ศ. 2546	28.42	26.14	28.38	20.36	19.19	19.90
เฉลี่ยเดือน เมษายน พ.ศ. 2545	38.31	40.15	40.78	19.78	19.36	19.44

ปรับปรุงข้อมูลครั้งล่าสุดเมื่อ 30 เมษายน 2546

ที่มา : <http://www.oae.go.th/database/price/market/reports/monthly/>, 12 พฤษภาคม 2546

2.2.3 ตลาดกลางไถ่เนื้อ

ไถ่เนื้อที่ได้จากผู้ผลิตจะถูกส่งต่อไปยังตลาดกลางไถ่เนื้อในต่างจังหวัด หรือตลาดกลางไถ่เนื้อในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นตลาดไถ่เนื้อที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ อยู่ที่คลองตัน คลองเตย และเยาวราช ที่ตลาดกลางจะทำหน้าที่ทั้งขายส่ง ขายปลีก และส่วนใหญ่จะมีโรงฆ่าด้วย ซึ่งราคาที่ได้จากตลาดกลางนี้เป็นราคาที่เกิดตามกลไกตลาด (อุปสงค์ อุปทานรวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อราคาในขณะนั้น) ที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงร่วมกัน และเป็นราคาที่ทั้งสองฝ่ายเต็มใจในการซื้อขายนั้น

2.2.4 ตลาดกลางการเกษตรแห่งประเทศไทย (ตลาดไท)

ตลาดกลางการเกษตรแห่งประเทศไทย (ตลาดไท) ทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางการซื้อขายผลิตผลทางการเกษตรที่มีกฎเกณฑ์แน่นอนและเปิดเผย รวมทั้งสามารถเป็นแหล่งข้อมูลทางการตลาดที่สะท้อนถึงสภาวะตลาดได้ดีและเชื่อถือได้ กระจายสาขา “ตลาดไท” ไปยังแหล่งผลิต ตามภูมิภาคต่างๆ ที่จะให้เกษตรกรมีช่องทางในการขายผลผลิตเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่าย อันมีผลทำให้ราคาสินค้าจากแหล่งผลิตกับราคาสินค้าที่ผู้บริโภคไม่แตกต่างกันมากนัก และทำให้เกษตรกร ขายผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งกลางของการซื้อขายสินค้าที่เข้าสู่ตลาด ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเพื่อให้ราคาของสินค้าขึ้นลงไปตามสภาวะตลาด เป็นแหล่งกลางของการส่งเสริมหรือผลักดันให้เกิด การจัดระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าการบรรจุหีบห่อและหน่วยในการชั่ง ตวง และวัด ที่แน่นอนซึ่งจะทำให้การซื้อขายสะดวกยิ่งขึ้น เป็นแหล่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ผลิต และผู้ค้าบนพื้นฐานของการแข่งขันโดยเสรี เช่นการประมูลราคาซื้อขายเป็นการป้องกันการผูกขาด หรือการเอารัดเอาเปรียบของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นการลดขั้นตอนและเวลาในการซื้อขายซึ่งจะมีผลให้ต้นทุนการตลาดต่ำลง เพื่อให้เกิดการพัฒนาจนถึงขั้น การส่งออก ทั้งสินค้าสดและสินค้าเกษตรแปรรูปไปยังต่างประเทศ อันจะเป็นการนำรายได้เข้าสู่ประเทศและยกระดับรายได้ของเกษตรกรและผู้ค้า และเพื่อให้เกิดการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดนำสู่การแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรที่ขาดเสถียรภาพ โดยให้เกษตรกร ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูป และผู้ส่งออก สามารถลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาสินค้าเกษตรเพื่อพัฒนาสู่ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า และตลาดกลางการเกษตรแห่งประเทศไทยได้ประกาศราคาจำหน่ายสินค้าเกษตรรายวันเพื่อให้ลูกค้าเข้าไปเยี่ยมชมและดูข้อมูลได้ที่ <http://www.talaadthai.com/> ดังตัวอย่างภาพที่ 2.9 ดังนี้

ภาพที่ 2.9 การแสดงราคาของสดและอาหารทะเลของตลาดไท

ตลาดไท
ตลาดสดและอาหารทะเล

ราคาจำหน่ายสินค้า
ในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โทร. 0-2908-4400

ประจำวัน 4 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546 ประเภท **ของสดและอาหารทะเล**

ไก่ - ไก่ดำ	N/A	40
ไก่ - ไก่ฟ้า	N/A	45
ไก่ - ไก่ดำ	N/A	20
ไก่ - เครื่องในไก่	N/A	45
ไก่ - ยี่โครองไก่	N/A	15
ไก่ - น่องไก่	N/A	45
ไก่ - ปีกไก่	N/A	45
ไก่ - อกไก่	N/A	60
อาหารทะเล - กุ้งสด	N/A	220

เมนูตลาดไท
วัตถุประสงค์ของตลาดไท
แผนที่และเส้นทางสู่ตลาดไท
ราคาจำหน่ายสินค้า
อาคารพาณิชย์ในตลาดไท
ข่าวจากตลาดไท
ความรู้ด้านการเกษตร
คุณถามเราตอบ
ก๊อปปี้หน้าแรก

ที่มา : <http://www.talaadthai.com/>, 13 พฤษภาคม 2546

2.2.5 สมาคมที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันประเทศไทยมีสมาคมที่เกี่ยวข้องกับไก่เนื้อทั้งหมด 4 แห่งดังนี้

- 1) สมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 - 1.1) เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ ความสามารถในการเลี้ยง การปรับปรุงพันธุ์ไก่และสัตว์ปีก ให้เจริญก้าวหน้า
 - 1.2) เพื่อเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงไก่และสัตว์ปีกให้แพร่หลายในหมู่ประชาชน
 - 1.3) เพื่อจัดให้มีการประกวด การแสดง การแข่งขันในเรื่องไก่และสัตว์ปีกตามเห็นสมควร
 - 1.4) เพื่อส่งเสริมสร้างความนิยมให้ประชาชน บริโภคผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกมากยิ่งขึ้น

1.5) เพื่อร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาการเลี้ยงไก่และสัตว์ปีก ให้อยู่ในมาตรฐานที่ดีสอดคล้องกับนโยบายทางราชการ โดยเฉพาะกรมปศุสัตว์ ทั้งสถาบันราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษาต่างๆ และอื่นๆ

1.6) เพื่อร่วมสนับสนุนและหาทางจัดการให้กิจการอุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่ของประเทศ ให้ก้าวหน้าเป็นอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

1.7) เพื่อการพบปะสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้ในหมู่สมาชิก และเป็นสื่อกลางรายงานความเคลื่อนไหวให้สมาชิกทราบสถานการณ์อยู่เสมอ

1.8) ช่วยเหลือสมาชิกให้ขายผลผลิต และซื้อวัตถุดิบอาหารสัตว์ อุปกรณ์การเลี้ยง ให้ได้ในราคายุติธรรม

2) สมาคมผู้เลี้ยงไก่เพื่อส่งออกไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ

2.1) ส่งเสริมวิสาหกิจเกี่ยวกับการทำฟาร์มเลี้ยงไก่ การผลิตไก่ และผลิตภัณฑ์จากไก่เพื่อส่งออกไปขายยังต่างประเทศ

2.2) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกแก้ไขอุปสรรคและข้อขัดข้องต่างๆ รวมถึงเจรจาทำการตกลงกับบุคคลภายนอก เพื่อประโยชน์ร่วมกันในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก

2.3) ประสานความสามัคคี แลกเปลี่ยนความรู้ ในเชิงวิชาการ ข่าวสาร การค้าเกี่ยวกับการผลิตไก่ และผลิตภัณฑ์จากไก่

2.4) รวบรวม เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตไก่ และผลิตภัณฑ์จากไก่ให้แก่สมาชิก

3) สมาคมผู้เลี้ยงไก่พันธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

3.1) ส่งเสริมประกอบวิสาหกิจประเภทที่เกี่ยวกับ "การเลี้ยงไก่พันธุ์"

3.2) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆ รวมทั้งเจรจาทำความตกลงกับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมกันในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก/สอดส่อง และติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดการค้า "ไก่พันธุ์" ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกการประกอบธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ

3.3) ประสานความสามัคคีและแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกันในทางวิชาการ ข่าวสารการค้า ตลอดจนการวิจัยเกี่ยวกับการ "การเลี้ยงไก่พันธุ์"

3.4) ขอสิทธิหรือเอกสาร หรือขอทราบข้อความใดๆ จากสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินการ “การเลี้ยงไก่พันธุ์” ทั้งนี้ด้วยความยินยอมของสมาชิก

3.5) ส่งเสริมคุณภาพ “ไก่พันธุ์” ที่สมาชิกเป็นผู้ผลิตหรือ จำหน่ายให้ได้มาตรฐานที่ดี ตลอดจนวิจัยและปรับปรุงผลผลิตและการค้าให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

3.6) ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริม “การเลี้ยงไก่พันธุ์” ให้อยู่ในมาตรฐานที่ดี สอดคล้องกับนโยบายของทางราชการ

3.7) ส่งเสริมการผลิตเพื่อให้ “ไก่พันธุ์” มีปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

3.8) ทำความตกลงหรือวางระเบียบให้สมาชิกปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ เพื่อให้การประกอบวิสาหกิจได้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย

3.9) ส่งเสริมพละนามัย กีฬา และจัดงานบันเทิงเป็นครั้งคราว

3.10) ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิกหรือระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายนอกในการประกอบวิสาหกิจ

3.11) ให้ความอนุเคราะห์แก่สมาชิกในด้านสวัสดิการ เท่าที่ไม่เป็นการต้องห้าม ตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. 2509

3.12) ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

4) สมาคมผู้เลี้ยงไก่เนื้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

4.1) ส่งเสริมประกอบวิสาหกิจประเภทที่เกี่ยวกับ “การเลี้ยงไก่เนื้อ”

4.2) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆ รวมทั้งเจรจาทำความตกลงกับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมกันในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก/สอดส่อง และติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดการค้า “ไก่เนื้อ” ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การประกอบธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ

4.3) ประสานความสามัคคีและแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกันในทางวิชาการ ข่าวสารการค้า ตลอดจนงานวิจัยเกี่ยวกับการ “การเลี้ยงไก่เนื้อ”

4.4) ขอสิทธิหรือเอกสาร หรือขอทราบข้อความใดๆ จากสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินการ “การเลี้ยงไก่เนื้อ” ทั้งนี้ด้วยความยินยอมของสมาชิก

4.5) ส่งเสริมคุณภาพ “ไก่เนื้อ” ที่สมาชิกเป็นผู้ผลิตหรือ จำหน่ายให้ได้มาตรฐานที่ดี ตลอดจนวิจัยและปรับปรุงผลผลิตและการค้าให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

4.6) ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริม “การเลี้ยงไก่เนื้อ” ให้อยู่ในมาตรฐานที่ดี สอดคล้องกับนโยบายของทางราชการ

- 4.7) ส่งเสริมการผลิตเพื่อให้ “ไก่เนื้อ” มีปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- 4.8) ทำความตกลงหรือวางระเบียบให้สมาชิกปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ เพื่อให้การประกอบวิสาหกิจได้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย
- 4.9) ส่งเสริมพละนามัย กีฬา และจัดงานบันเทิงเป็นครั้งคราว
- 4.10) ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิกหรือระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายนอกในการประกอบวิสาหกิจ
- 4.11) ให้ความอนุเคราะห์แก่สมาชิกในด้านสวัสดิการ เท่าที่ไม่เป็นการต้องห้าม ตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. 2509
- 4.12) ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

2.3 แนวคิดทางการบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตรและธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อในปัจจุบัน

ในส่วนี้จะกล่าวถึงแนวคิดทางการบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแนวคิดทางการบัญชีสำหรับธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อในปัจจุบัน

2.3.1 แนวคิดทางการบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตร

ในประเทศไทยโดยมากมักประกอบธุรกิจการเกษตรโดยบุคคลเจ้าของคนเดียว ดังนั้นหลักการบัญชีจึงกระทำแบบง่ายๆ โดยเชื่อกันว่าการบันทึกบัญชีของอุตสาหกรรมประเภทนี้ยึดหลักทางภาษีอากรตั้งแต่เริ่มแรกกล่าวคือ การบันทึกบัญชีจะยึดหลักเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) เนื่องจากง่ายแก่การปฏิบัติและไม่ผิดหลักภาษีอากร การบันทึกบัญชีจึงบันทึกเฉพาะเงินสดรับและเงินสดจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละระยะเวลานั้นๆ หรือตามรอบระยะเวลาการปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่เริ่มต้นถึงการขายผลผลิตนั้น (โชติ และสวัสดิ์, 2534: 45) ด้วยการบันทึกบัญชีตามวงจรของพืชและสัตว์เลี้ยงนี้ จึงไม่มีบัญชีเกี่ยวกับการปันส่วนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์นั้น หลังจากนั้นเมื่อการบัญชีเริ่มมีการพัฒนาขึ้น ก็เริ่มมีการกำหนดราคาสินค้าคงเหลือโดยการนำราคาขายของผลผลิตแต่ละชนิดหักด้วยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างการขาย ซึ่งวิธีการนี้จะเรียกว่า ฟาร์มไพรส์เมทโธด (Farm Price Method) หลังจากนั้นเริ่มมีการพัฒนาการตีราคาสินค้าคงเหลือให้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด โดยการจัดแบ่งผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดตามผลิตภัณฑ์ และกำหนดต้นทุนมาตรฐานของแต่ละผลิตภัณฑ์นั้น ซึ่งวิธีการนี้จะเรียกว่า ยูนิทไพรส์เมทโธด (Unit Price Method) การบันทึกในระยะหลังมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการหลังนี้ (แพร กิระสุนทรพงษ์, 2545: 25-26)

เอกสารประกอบการทำประชาพิจารณ์(ร่าง)มาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร ครั้งที่ 1 ที่จัดทำโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (2545) กล่าวถึง "วิธีปฏิบัติทางบัญชีในปัจจุบัน" ดังนี้

1. ธุรกิจพืชสวน เช่น ทุเรียน มังคุด ลิ้นจี่ ลำไย มะม่วง เป็นต้น ธุรกิจสัตว์เลี้ยงเพื่อเอาผลิตผล ไข่ นม ลูก เช่น ไข่ เป็ด หมู ไก่ เป็นต้น บันทึกรายจ่ายต่างๆ สะสมเป็นต้นทุนรอตัดจ่าย และเริ่มตัดจ่ายเมื่อให้ผลิตผลตามอายุของผลิตผลที่คาดว่าจะได้จากสินทรัพย์ชีวภาพนั้น

2. ธุรกิจพืชไร่ เช่น ข้าวโพด สับปะรด ข้าว เป็นต้น ธุรกิจเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่ายเนื้อสัตว์เช่น โคเนื้อ ไข่ เป็ด หมู เป็นต้น บันทึกรายจ่ายต่างๆ สะสมเป็นต้นทุนและตัดจ่ายทั้งหมดเมื่อมีการเก็บเกี่ยวและจำหน่ายออกไป

3. สำหรับกรมสรรพากรนั้น ในส่วนของสัตว์ ถือเป็นทรัพย์สินที่ไม่สามารถหักค่าสึกหรอ ค่าเสื่อมราคาได้ ตัดจ่ายเมื่อตายหรือจำหน่ายเอาออกไป และสำหรับพืช รายจ่ายต่างๆ อันมีลักษณะเป็นการลงทุนให้สะสมไว้จนถึงวันที่เริ่มมีผลิตผล และให้เริ่มหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาได้

การประกอบธุรกิจการเกษตรมักมีค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ ค่าซื้อสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย ค่าอาหารสัตว์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าปุ๋ย ค่าเวชภัณฑ์ ค่าซ่อมแซม ค่าจ้างแรงงาน ค่าพันธุ์พืชพันธุ์ไม้ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าเสื่อมราคา ค่าเสื่อมราคาสัตว์เลี้ยงใช้งาน (โชติ และสวัสดิ์, 2534: 45) และค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้จะมีการจดบันทึกเป็นงบการเงินของกิจการ ได้แก่การจดบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายหรืองบกำไรขาดทุน และงบดุล ซึ่งปกติแล้วงบการเงินควรใช้งวดบัญชีตามฤดูกาลของผลิตผล เมื่อเก็บเกี่ยวผลิตผลและการจำหน่ายผลิตผลได้เรียบร้อยแล้ว ส่วนผลิตผลที่ยังไม่ได้เก็บเกี่ยวหรือยังไม่ได้จำหน่ายออกไปจะปรากฏเป็นสินทรัพย์ในงบดุล

2.3.2 แนวคิดทางการบัญชีสำหรับธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อในปัจจุบัน

ในปัจจุบันธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อมีการบันทึกสินทรัพย์ชีวภาพและผลิตผลทางการเกษตรโดยใช้ราคาต้นทุนในการเลี้ยงไก่เนื้อ (หมายถึงไก่พันธุ์และไก่กระทง) เป็นหลักซึ่งต้นทุนที่ใช้เลี้ยงไก่เนื้อ จะแบ่งได้เป็น 2 ส่วน โดยส่วนที่ 1 คือต้นทุนคงที่ ประกอบด้วย ค่าใช้(เช่า)ที่ดิน ค่าซ่อมแซมอาคารโรงเรือน ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ ค่าซ่อมแซมระบบอีแวนป์¹ ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนปิด และส่วนที่ 2

¹ ระบบอีแวนป์ หมายถึง ระบบในโรงเรือนปิดที่มีการระบายอากาศแบบจุกโมงคัลม โดยการนำเอาระบบการทำคามเย็นโดยการระเหยของน้ำมาใช้ ไม่ว่าจะแบบใช้หัวฉีดที่พ่นน้ำเป็นหมอก หรือแผ่นรังผึ้ง

คือต้นทุนผันแปร ซึ่งมีทั้งเป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด ประกอบด้วย ค่าพันธุ์ลูกไก่ ค่าอาหารไก่ ค่ายา วัคซีน วิตามิน ค่าจ้างคนเลี้ยง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าแก๊สกกูกไก่ ค่าวัสดุรองพื้น ค่าขนส่ง และค่าเสียโอกาสเงินลงทุน (คิดเป็นร้อยละ) (วสันต์ เขี่ยมสะอาด ,2545: 6-7)

ซึ่งธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อในปัจจุบันบันทึกต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงไก่ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันบ้างในส่วนของขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ การบันทึกค่าใช้จ่ายการเลี้ยงไก่เนื้อเข้าเป็นสินทรัพย์ (งานระหว่างเลี้ยงและสินค้าสำเร็จรูป) ในงบดุลแล้วตัดเป็นต้นทุนขายเมื่อขาย (หรือเมื่อสิ้นสุดกระบวนการเลี้ยง) ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีบัญชีต้นทุน และบันทึกค่าใช้จ่ายการเลี้ยงไก่เนื้อเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทันที รายละเอียดและขั้นตอนการบันทึกบัญชีจะกล่าวในภาคผนวก ข

จากการพิจารณาแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีของธุรกิจการเกษตรในปัจจุบัน แล้วพบว่ามี ความคล้ายคลึงกับแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศโดยสมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (AICPA) โดยได้มีการแบ่งสินทรัพย์ชีวภาพรวมทั้งผลิตผลทางการเกษตร ไว้เป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขาย ประกอบด้วย ผลิตผลทางการเกษตร สัตว์เลี้ยงไว้เพื่อขาย (ทั้งที่ขายได้ทันที และยังไม่ขายได้) พืชหมุนเวียนและพืชล้มลุก และสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลิตที่มีวงจรชีวิตสั้น

2. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิต ประกอบด้วย สวนผลไม้ ไม้ยืนต้นอายุปานกลาง (คือมีอายุเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกินกว่าสวนผลไม้) สัตว์พ่อแม่พันธุ์และสัตว์เพื่อผลผลิต

โดยวิธีปฏิบัติทางการบัญชีของ Statement of Position 85-3 (Accounting by Agricultural Producers and Agricultural Cooperatives) อยู่ในตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 วิธีปฏิบัติทางการบัญชีของ Statement of Position 85-3

รายการ	วิธีปฏิบัติทางการบัญชี
สินทรัพย์ชีวภาพ การรับรู้รายการ	1. มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต 2. อยู่ภายใต้การควบคุมของกิจการ 3. เป็นผลของรายการที่เกิดขึ้นแล้ว
การวัดมูลค่า	1. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขาย ใช้ราคาทุนหรือราคาตลาดที่ต่ำกว่าหรือราคาตลาดที่คาดว่าจะได้รับสุทธิ 2. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิต ใช้ราคาทุนในอดีต

ตารางที่ 2.1 วิธีปฏิบัติทางบัญชีของ Statement of Position 85-3 (ต่อ)

รายการ	วิธีปฏิบัติทางบัญชี
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขายรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงในงบกำไรขาดทุนเมื่อราคาตลาดต่ำกว่าราคาทุนหรือเมื่อแสดงมูลค่าด้วยราคาที่คาดว่าจะได้รับสุทธิ 2. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิตรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงด้วยการตัดค่าเสื่อมราคาและเมื่อเกิดการด้อยค่าสินทรัพย์
การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน	<p>งบดุล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขายแสดงเป็นส่วนหนึ่งของสินค้าคงเหลือ 2. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิตแสดงรวมไว้ในหมวดที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ <p>งบกำไรขาดทุน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มูลค่าที่เพิ่มขึ้น (ลดลง) ของสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขายจากการแสดงมูลค่าด้วยราคาทุนหรือตลาดที่ต่ำกว่าหรือราคาที่คาดว่าจะได้รับสุทธิ 2. การด้อยค่าของสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิต <p>หมายเหตุประกอบงบการเงิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายบัญชีเกี่ยวกับการแสดงมูลค่า 2. วิธีการได้มาซึ่งราคาที่คาดว่าจะได้รับสุทธิ 3. องค์ประกอบราคาทุน 4. จำนวนเงินตามประเภทค่าเสื่อมสะสม อายุการให้ผลผลิต วิธีคำนวณค่าเสื่อมราคา
<p>ผลิตผลทางการเกษตร</p> <p>การรับรู้รายการและการวัดค่า</p>	<p>รับรู้รายการและวัดค่า ณ วันที่เก็บเกี่ยวด้วยราคาทุนและทุกวันที่ในงบการเงินวัดค่าด้วยราคาทุนหรือราคาตลาดที่ต่ำกว่าหรือราคาที่คาดว่าจะได้รับสุทธิ ถ้าหากเข้าเงื่อนไขที่กำหนด</p>

ตารางที่ 2.1 วิธีปฏิบัติทางบัญชีของ Statement of Position 85-3 (ต่อ)

รายการ	วิธีปฏิบัติทางการบัญชี
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลง	รับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากราคาตลาดต่ำกว่าราคาทุนในงบกำไรขาดทุนและในกรณีที่มีราคาด้วยราคาที่คาดว่าจะได้รับสุทธิรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน
การแสดงรายการและการเปิดเผยรายการในงบการเงิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงเป็นสินค้าคงเหลือแยกตามประเภท 2. เปิดเผยนโยบายการตีราคาและระบุวิธีที่ใช้ในการคำนวณราคาทุน 3. เปิดเผยราคาทุนรวมและราคาตลาดรวมและระบุราคาใดให้แสดงในงบการเงิน
ที่ดินเพื่อการเกษตร	วัดมูลค่าด้วยราคาทุนในอดีต

ที่มา : วิชาญ วัชรลาภไพฑูรย์, กนกเนตร เปรมปรี และชวลิต พรหมมาตร (2542 : 13-15)

2.4 แนวคิดทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41)

มาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) ออกมาเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 แต่ก่อนจะออกมาเป็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ได้ออกเป็น (ร่าง) มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 65 (Exposure Draft E65) เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2542 (Deloitte touche tohmatsu, 2003) ซึ่งรายละเอียดของมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) มีดังนี้

2.4.1 วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชี การแสดงรายงานในงบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับกิจกรรมทางการเกษตร

2.4.2 ขอบเขต

1) กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชี สำหรับกิจกรรมทางการเกษตร ดังต่อไปนี้

1.1) สินทรัพย์ชีวภาพ (Biological Assets)

1.2) ผลผลิตทางการเกษตร (Agricultural Produce) ณ วันที่ที่มีการ

เก็บเกี่ยว

1.3) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล (Government Grants) ในกรณีเกี่ยวข้องกับ

กับสินทรัพย์ชีวภาพที่สามารถวัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

2) ไม่ครอบคลุมถึง

2.1) ที่ดินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร (ดูมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์(TAS#32) และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่องที่ดินเพื่อการลงทุน(IAS#40))

2.2) สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเกษตร (ดูมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 51 เรื่องสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน(TAS#51))

2.3) ครอบคลุมถึงผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจากสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการ ณ วันที่ที่มีการเก็บเกี่ยว แต่จะไม่ครอบคลุมถึงขบวนการผลิตที่ต่อเนื่องหลังการเก็บเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นั้น

2.4.3 คำนิยาม

1) กิจกรรมการเกษตร หมายถึงการบริหารของกิจการในการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพของสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขายให้ได้ผลผลิตทางการเกษตร หรือเพื่อเพิ่มจำนวนสินทรัพย์ชีวภาพ

2) ผลผลิตทางการเกษตร หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่เก็บเกี่ยวจากสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการ

3) สินทรัพย์ชีวภาพ หมายถึงสัตว์หรือพืชที่มีชีวิต

4) การเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ หมายถึงเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการเจริญเติบโต การเสื่อมถอย การมีผลผลิต และการเกิดขึ้นใหม่โดยธรรมชาติ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพของสินทรัพย์ชีวภาพ

5) ตลาดซื้อขายคล่อง หมายถึงตลาดที่มีคุณสมบัติทุกข้อต่อไปนี้

5.1) รายการที่ซื้อขายในตลาดต้องมีลักษณะเหมือนกัน

5.2) ต้องมีผู้ที่เต็มใจซื้อและขายตลอดเวลา

5.3) ราคาต้องเป็นที่เปิดเผยต่อสาธารณชน

6) มูลค่ายุติธรรม หมายถึงจำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กันในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

นอกจากนี้มูลค่ายุติธรรมในความหมายตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ให้หักค่าใช้จ่าย ณ จุดขายด้วย

2.4.4 วิธีปฏิบัติทางบัญชี

1) การรับรู้

กิจการควรรับรู้สินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตผลทางการเกษตร เมื่อกิจการสามารถควบคุมสินทรัพย์เหล่านั้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต มีความเป็นไปได้ที่กิจการจะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์เหล่านี้ มูลค่าของสินทรัพย์เหล่านี้สามารถวัดค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

2) การวัดมูลค่า

สินทรัพย์ชีวภาพควรมีการวัดค่าสำหรับการบันทึก ณ วันที่มีการรับรู้เริ่มแรกและแต่ละวันที่ในงบดุลด้วยมูลค่ายุติธรรม เว้นแต่มูลค่ายุติธรรมไม่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ และผลิตผลทางการเกษตรที่เก็บเกี่ยวมาจากสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการควรมีการวัดค่าในวันที่มีการเก็บเกี่ยวด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งค่านี้จะถือเป็นต้นทุน ณ วันนั้นสำหรับถือปฏิบัติ ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 31 เรื่องสินค้าคงเหลือ(TAS#31) และฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) การกำหนดมูลค่ายุติธรรม

การกำหนดมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตผลทางการเกษตรอาจทำให้ง่ายขึ้นโดยจัดสินทรัพย์เป็นกลุ่มตามคุณสมบัติที่สำคัญ เช่น ตามอายุ ตามคุณภาพ เป็นต้น และกิจการควรเลือกคุณสมบัติที่จัดกลุ่มให้สอดคล้องกับตลาดเพื่อการตีราคา ดังต่อไปนี้

3.1) มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตผลทางการเกษตร ถ้าหากมีราคาตลาดปัจจุบันที่เป็นตลาดซื้อขายคล่องก็ควรใช้ราคาตลาดนั้นเป็นมูลค่ายุติธรรม โดยไม่ต้องคำนึงถึงราคาตามสัญญา ถ้าเกิดได้ทำไว้เพื่อจะขายในอนาคตแม้จะเป็นข้อผูกพันก็ตาม และในกรณีที่มีราคาตลาดหลายตลาดให้เลือกราคาตลาดที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกับกลุ่มสินค้ามากที่สุดหรือเลือกราคาตลาดที่จะนำไปขาย

3.2) แต่ถ้าหากไม่มีตลาดที่เป็นตลาดซื้อขายคล่องก็อาจพิจารณาจากราคาตลาดล่าสุด ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ราคาเทียบเคียง มูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตลาดก่อนหักภาษีเงินในปัจจุบัน ราคาทุน ในกรณีที่การเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อยนับแต่เริ่มการลงทุนในครั้งแรกหรือมีผลกระทบต่อราคาต่อการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพไม่มีนัยสำคัญ

2.4.5 ค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย

ประกอบด้วยค่านายหน้า ค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมในการโอนกรรมสิทธิ์ แต่ไม่รวมถึงค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการนำสินทรัพย์ไปยังตลาด

2.4.6 การรับรู้รายได้หรือค่าใช้จ่าย

1) สินทรัพย์ชีวภาพ ควรได้มีการบันทึกในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดบัญชีที่มีเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น

1.1) ผลกำไรหรือขาดทุนจากการรับรู้เริ่มแรกในสินทรัพย์ชีวภาพด้วยมูลค่ายุติธรรม

1.2) การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาตลาด

1.3) ผลผลิตทางการเกษตร ควรได้มีการบันทึกในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดบัญชีที่มีการเกิดขึ้นในผลกำไรหรือขาดทุนจากการรับรู้อันเป็นผลมาจากการเก็บเกี่ยวในผลผลิตทางการเกษตรด้วยมูลค่ายุติธรรม

2.4.7 การไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

ในกรณีที่การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพในการรับรู้เริ่มแรกไม่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือด้วยเหตุที่ว่า ไม่มีราคาตลาดหรือหากจะวัดค่าด้วยวิธีการอื่นก็ไม่เป็นที่น่าเชื่อถืออย่างชัดเจนในกรณีนี้การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพให้วัดด้วยราคาต้นทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

อย่างไรก็ตามต่อมาเมื่อมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพกลับมาเป็นที่น่าเชื่อถือ กิจการควรใช้การวัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

2.4.8 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

1) ถ้าเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่ไม่มีเงื่อนไขใดๆ สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่วัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ก็ให้รับรู้เงินอุดหนุนนั้นเป็นรายได้ทันทีเมื่อมีผลแล้ว

2) ถ้าเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่มีเงื่อนไขสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่วัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งรวมถึงกรณีที่มีการกำหนดว่ากิจการจะต้องไม่ไปดำเนินการในกิจกรรมบางอย่างทางการเกษตรด้วย ในกรณีนี้ให้กิจการรับรู้เงินอุดหนุนนั้นเป็นรายได้ก็ต่อเมื่อมีการบรรลุตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดนั้นแล้ว

3) ในกรณีที่เงินอุดหนุนจากรัฐบาลสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่วัดมูลค่าด้วยราคาต้นทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ก็ให้นำเอามาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 55 เรื่องเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล มาปฏิบัติ (TAS#55)

2.4.9 การแสดงรายการในงบการเงิน

กิจการควรแสดงรายการสินทรัพย์ชีวภาพแยกเป็นสินทรัพย์ประเภทหนึ่งต่างหากในงบดุล

2.4.10 การเปิดเผยข้อมูล

1) กิจการควรเปิดเผยกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นในระหว่างงวดบัญชีต่อผลการรับรู้เริ่มแรกของสินทรัพย์ชีวภาพและผลิตผลทางการเกษตรและต่อผลการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ

2) กิจการควรแสดงสินทรัพย์ชีวภาพแยกเป็นกลุ่มย่อยตามแต่ละประเภทสัตว์หรือพืช ตามการใช้ประโยชน์เพื่อการบริโภคหรือเพื่อผลิตผล และตามระยะเวลาครบกำหนดของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3) ถ้าไม่ได้มีการเปิดเผยไว้ ณ ที่ใดในงบการเงิน กิจการควรเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

3.1) ลักษณะของกิจกรรมสำหรับแต่ละกลุ่มสินทรัพย์ชีวภาพ

3.2) การวัดค่าที่ไม่ใช่ตัวเงินหรือการประมาณการจำนวนของสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่มของกิจการ ณ วันสิ้นงวด และผลิตภัณฑ์ของผลิตผลทางการเกษตรในระหว่างงวดบัญชี

3.3) กิจการควรเปิดเผยวิธีการและข้อสมมติฐานที่สำคัญในการใช้วัดมูลค่ายุติธรรมของผลิตผลทางการเกษตรแต่ละกลุ่ม ณ วันที่ที่มีการเก็บเกี่ยวและแต่ละกลุ่มของสินทรัพย์ชีวภาพ

3.4) กิจการควรเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของผลิตผลทางการเกษตร ณ วันที่ที่มีการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้งตลอดงวดบัญชี

3.5) กิจการควรแสดงการกระหายอดการเปลี่ยนแปลงมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ชีวภาพระหว่างต้นงวดและปลายงวด โดยแสดงถึงกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม การเพิ่มขึ้นเนื่องจากการซื้อ การลดลงเนื่องจากการขาย การลดลง

เนื่องจากการเก็บเกี่ยว การเพิ่มขึ้นอันเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน
สุทธิซึ่งเกิดจากการแปลงค่าเงินของกิจการในต่างประเทศ และการเปลี่ยนแปลงอื่น

3.6) การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ อาจเกิด
จากทั้งการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและการเปลี่ยนแปลงของราคาในตลาด การเปิดเผยข้อมูล
โดยแยกแสดงเป็นส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและส่วนที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของ
ราคาตลาด จะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการดำเนินงานของกิจการทั้งในงวดปัจจุบันและ
ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรอบการผลิตมีอายุมากกว่า 1 ปี

3.7) ถ้ากิจการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาต้นทุนหักด้วย
ค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ กิจการควรมีการเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้
สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพเหล่านั้น ณ วันสิ้นงวด

3.7.1) รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพ

3.7.2) คำอธิบายว่าทำไมการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมถึงไม่
น่าเชื่อถือ

3.7.3) ถ้าเป็นไปได้ให้กำหนดช่วงเวลาที่เป็นไปได้สูงที่จะนำเอา
มูลค่ายุติธรรมมาใช้

3.7.4) วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

3.7.5) อายุการใช้งานหรืออัตราค่าเสื่อมราคาที่ใช้ และ

3.7.6) มูลค่าตามบัญชีเบื้องต้นและค่าเสื่อมราคาสะสม (ค่าเผื่อ
การด้อยค่าของสินทรัพย์) ณ วันต้นงวดและปลายงวด

3.8) ถ้ากิจการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาต้นทุนหักด้วยค่าเสื่อม
ราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสินทรัพย์ กิจการควรมีการเปิดเผยผลกำไรหรือขาดทุนที่ได้รับรู้
จากการจำหน่ายสินทรัพย์ชีวภาพนั้นในระหว่างงวดบัญชี รวมทั้งแสดงการกระหนาบยอดการ
เปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นรายการแยกต่างหาก นอกจากนั้นการกระหนาบยอดดังกล่าวควรแสดงถึง
ขาดทุนจากการด้อยค่า การกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า และค่าเสื่อมราคา

3.9) ถ้ากิจการแต่เดิมวัดมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาต้นทุนหักด้วย
ค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ต่อมาการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมมี
ความน่าเชื่อถือในระหว่างงวด กิจการควรมีการเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้ของสินทรัพย์ชีวภาพนั้น

3.9.1) รายละเอียดของสินทรัพย์ชีวภาพ

3.9.2) คำอธิบายว่าทำไมการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมถึงได้
น่าเชื่อถือ

3.9.3) ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลง

3.10) กิจการควรเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้สำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเกษตรซึ่งอยู่ภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

3.10.1) ลักษณะและขอบเขตของเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่รับรู้ในงบการเงิน

3.10.2) เงื่อนไขที่ยังไม่สามารถบรรลุได้และความไม่แน่นอนอื่นๆ ที่มากับการจะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และ

3.10.3) จำนวนเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่คาดว่าจะได้รับลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

2.4.11 การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

ไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงแต่ประการใด เมื่อมีการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 39 เรื่องการแสดงกำไรหรือขาดทุนสุทธิ สำหรับงวด ข้อผิดพลาดที่สำคัญและการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี มาปฏิบัติ(TAS#39)

2.4.12 วันถือปฏิบัติ

ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2546 เป็นต้นไป

2.4.13 ข้อเสนอแนะมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41)

Rieko (2001) ให้เหตุผลสำหรับการใช้มูลค่ายุติธรรมกับธุรกิจการเกษตรไว้ว่า มูลค่ายุติธรรมเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ดีที่สุด กิจกรรมทางการเกษตรที่มีลักษณะเฉพาะอย่าง ในรายงานทางการเงินของกิจการต้องแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเกษตร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของสินทรัพย์ชีวภาพคือเป็นส่วนที่สำคัญของกิจกรรมทางการเกษตร การเห็นผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของสินทรัพย์ชีวภาพนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินประเมินความสามารถในการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงนี้จะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของกิจการ แต่ Fone (1997) กล่าวว่ามูลค่ายุติธรรมไม่มีความเหมาะสมหากนำมาใช้กับสินทรัพย์ชีวภาพ และผลิตผลทางการเกษตรที่มีอายุน้อยกว่า 3 ปี แต่จะดีกว่าหากนำมาใช้กับสินทรัพย์ชีวภาพ และผลิตผลทางการเกษตรที่มีอายุยาวนาน เช่น การปลูกสวนป่า เป็นต้น และFrik (2000) ได้กล่าวว่ามาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) จะไม่มีผลกระทบต่องบการเงินและการบัญชีของ

เจ้าของฟาร์มขนาดเล็ก แต่จะมีผลกระทบโดยตรงต่องบการเงินของกิจการที่มีการบริหารจัดการฟาร์มอย่างชัดเจนหรือที่เป็นฟาร์มขนาดใหญ่ โดยเฉพาะที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์

2.5 การวิเคราะห์การนำมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) มาประยุกต์

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ และเข้าสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งคณะกรรมการร่างมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตรไทย นักวิชาการ และผู้จัดการฝ่ายบัญชีธุรกิจฟาร์มไก่เนื้อแล้วพบว่าประเทศไทยจะนำมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) มาประยุกต์ อาจทำให้เกิดปัญหาต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1) ความพร้อมของตลาดสินค้าการเกษตรที่เป็นทางการที่สามารถให้ราคาตลาดสำหรับสินค้าเกษตรทุกประเภทยังไม่ครบถ้วนและยังไม่มีประสิทธิภาพพอ ความหลากหลายในคุณภาพและปริมาณผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เป็นไปได้ยากที่จะกำหนดมูลค่ายุติธรรมที่น่าเชื่อถือได้ (แพรว กิระสุนทรพงษ์, 2545: 29) รวมทั้งระยะทางการขนส่งและข้อจำกัดอื่นๆ อาจส่งผลกระทบต่อการพิจารณาราคาตลาดที่ใช้ในการวัดมูลค่าสินค้าทางการเกษตร นอกจากนี้ราคาของสินค้าทางการเกษตรยังขึ้นอยู่กับคุณสมบัติเฉพาะตัวของสินค้านั้น ๆ และมีผลกระทบต่อราคาอย่างมาก (วิศิษฐ์ วชิรลาภไพฑูรย์, กนกเนตร เปรมปรี และชวลิต พรหมมาตร, 2542: 24)

2) ในบางสถานการณ์ราคาซื้อขายสินค้าเกษตรในตลาดจะมีความผันผวนอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการบันทึกสินทรัพย์ชีวภาพและผลิตผลทางการเกษตรด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาซื้อขายในตลาดขณะนั้น ทำให้รายงานทางการเงินไม่แสดงถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง และอาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความหลงผิดได้

3) การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพและผลิตผลทางการเกษตรด้วยราคาตลาด ในกรณีที่ไม่มีราคาตลาดซื้อขายคล่องมารองรับ ทำให้กิจการต้องใช้วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรมอื่นๆ ซึ่งอาจมีแนวโน้มที่จะแสดงมูลค่าที่สูงเกินไปโดยเจตนาหรือไม่เจตนา ส่งผลให้กิจการรับรู้รายได้สูงเกินไป ซึ่งอาจยากในการตรวจสอบความสมเหตุสมผลของสมมติฐานในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมที่ได้มานั้น และนำไปสู่ความผิดพลาดในการลงทุนหรือให้กู้ยืมของนักลงทุนและความผิดพลาดของกิจการเองในส่วนของงบดุลในเงื่อนไขเกี่ยวกับการจ่ายชำระดอกเบี้ยและจ่ายคืนเงินกู้ยืม นั่นคือ ในส่วนของผู้ลงทุนหรือผู้ให้กู้ยืมจะมีความเสี่ยงจากการให้กู้ยืมที่สูงเกินไป ถ้าพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio) โดยไม่พิจารณาถึงกระแสเงินสดของกิจการ และในส่วนของกิจการมีแนวโน้มที่จะตกลงในเงื่อนไขของดอกเบี้ยและการชำระคืนเงินกู้ที่เกินความสามารถที่แท้จริงของกิจการ เมื่อกิจการพิจารณาจากอัตราส่วนการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) ในกรณีมีการเลือกมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นตัวแทนของมูลค่ายุติธรรม อาจส่งผลทำให้สินทรัพย์ชีวภาพตัวเดียวกันในสองกิจการที่มีต้นทุนเงินทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted

Average Cost of Capital) แตกต่างกัน แสดงมูลค่าที่แตกต่างกันด้วย (วิศิษฐ์ วชิรลาภไพฑูรย์, กนกเนตร เปรมปรี และชวลิต พรหมมาตร, 2542: 24)

ในส่วนของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตด้านการบัญชีสำหรับการเกษตร เป็นเพียงบทความเชิงวิจารณ์มาตรฐานการบัญชีการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) และเป็นลักษณะเปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตรของสมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (AICPA) และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร และหากเลือกปฏิบัติตามแนวทางการบัญชีที่ต่างกันจะส่งผลกระทบต่อรายงานทางการเงินในด้านใดอย่างไร แต่ในอดีตที่ผ่านมายังไม่มีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นหากได้นำมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) มาประยุกต์ในประเทศไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่นักวิจัยควรให้ความสนใจในการที่จะค้นหาปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และทางแก้ไขที่เหมาะสมกับประเทศไทยต่อไป

ส่วนต่อไปคือบทที่ 3 จะกล่าวถึง กลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาสมมติฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูล

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย